Dosarul:nr.2ac-702/23 Judecătorul: Corina Albu
2-20086175-02-2ac-11122023

D E C I Z I E

14 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei Cașcaval

Grefier Irina Pîntea

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Aquabur-S” către ”Tehnocity Invest” S.R.L privind încasarea penalității

c o n s t a t ă:

La data de 23 iulie 2020, „AQUABUR-S” S.R.L a depus cerere de chemare în judecată împotriva „TEHNOCITY INVEST” S.R.L privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată se indică faptul că, la data de 06.04.2020 între „AQUABUR-S” S.R.L în calitate de antreprenor/executant al lucrărilor și „TEHNOCITY INVEST” S.R.L , în calitate de beneficiar al lucrărilor, a fost semnat contractul de antrepriză nr.2 aps 06/04, potrivit căruia „AQUABUR-S” S.R.L s-a angajat să efectueze lucrări de forare a sondei arteziene în beneficiul „TEHNOCITY INVEST” S.R.L , în condițiile specificate în contractul de antrepriză din 06.04.2020. Efectuarea lucrărilor contractuale s-a stabilit în baza Anexei nr.1 (deviz de cheltuieli) parte integrantă a contractului de antrepriză.

Menționează că, potrivit capitolului 3 a contractului de antrepriză din 06.04.2020, pct.3.1. ordinea de achitare, beneficiarul s-a obligat să efectueze achitarea lucrărilor după cum urmează: 50 % din valoarea contractului se va achita în termen de 3 zile de la momentul semnării contractului, 30% din valoarea contractului se va achita în termen de 3 zile din momentul pompării apei cu pompa antreprenorului și 20% din valoarea contractului se va achita în 3 zile lucrătoare din momentul finisării lucrărilor și semnarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor.

Precizează reclamantul că, la 05.05.2020 de către părțile contractante a fost semnat procesul-verbal de recepție a lucrărilor efectuate, valoarea lucrărilor fiind de 157 098,40 lei, ulterior fiind semnată și factura fiscală seria nr.2223896 cu suma de 157 098,40 lei.

Susține că, potrivit datelor din evidența contabilă a antreprenorului „AQUABUR-S" S.R.L , beneficiarul „TEHNOCITY INVEST" S.R.L a admis încălcarea prevederilor pct.3.1 a contractului, prin nerespectarea termenului de achitare a lucrărilor efectuate și anume, nu a fost respectată condiția achitării a 50 % din valoarea lucrărilor în termen de 3 zile din momentul semnării contractului și a 20 % din valoarea lucrărilor în termen de 3 zile din data semnării actului de recepție finală a lucrărilor efectuate.

Relatează că, pârâtul „TEHNOCITY INVEST" S.R.L la data de 09.04.2020 urma să achite suma de 99 695,7 lei, sumă ce constituie 50 % din valoarea lucrărilor, însă de către pârât a fost achitată abia la data de 16.04.2020, prin aceasta fiind admisă o întârziere de 7 zile, 2 fapt ce permite calcularea penalității în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere, care constituie suma de 1 395,74 lei.

Subliniază că, după semnarea actului de recepție finală a lucrărilor din 05.05.2020, beneficiarul „TEHNOCITY INVEST" S.R.L a admis încălcarea prevederilor pct. 3.1, prin neachitarea a 20% din valoarea lucrărilor în termen de 3 zile din data semnării procesului verbal de recepție finală, fapt ce permite antreprenorului de a calcula penalitatea contractuală în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere ce constituie suma de 2 199,37 lei.

Concomitent, reclamantul remarcă faptul că, pârâtul a înregistrat o restanță la plata lucrărilor efectuate în mărime de 37 098,40 lei, ori în situația din 05.06.2020, beneficiarul a achitat doar suma de 120 000 lei, valoarea lucrărilor conform actului de recepție fiind de 157 098,40 lei.

În vederea respectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului, la 11.06.2020 a expediat în adresa pârâtului o somație, prin care s-a solicitat încasarea datoriilor acumulate.

La data de 15.06.2020, OP Ruseștii Noi a aplicat pe adeverința f-20, informând expeditorul despre imposibilitatea livrării corespondenței, în legătură cu necunoașterea destinatarului, iar corespondența a fost restituită la 10.07.2020. Din considerentul că potrivit Registrelor Publice de date a persoanelor juridice și a prevederilor contractului de antrepriză nr.2 aps 06/04 din 06.04.2020, sediul pârâtului coincide cu adresa corespondenței expediate, consideră că au fost epuizate toate căile legale de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, iar toate termenele posibile oferite pârâtului pentru onorarea obligațiilor rămase au fost epuizate.

Solicită „AQUABUR-S" S.R.L, încasarea din contul pârâtului a datoriei restante pentru executarea lucrărilor de forare a sondei arteziene, conform contractului de antrepriză nr.2 aps 06/04 din 06.04.2020, a procesului-verbal de recepție a lucrărilor din 05.05.2020 și a facturii fiscale seria nr.IV2223896 din 05.06.2020 în sumă de 37 098,40 lei, a penalității contractuale în cotă fixă procentuală de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 5 794,49 lei, calculată pentru perioada 09.04.2020-16.04.2020 și 08.05.2020-17.07.2020, a taxei de stat în mărime de 1 286,78 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 995,50 lei.

Ulterior, la data de 04 noiembrie 2020, reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune potrivit art.60 alin.(2), (3) CPC, indicând că pârâtul a achitat datoria de bază în mărime de 37 098, 40 lei, pretenție la care renunță și solicită de a încasa din contul pârâtului penalitatea contractuală care constituie suma de 13 433,65 lei, cheltuielile de judecată care includ cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în sumă de 1 286,78 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 3 995,50 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20 septembrie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eremia Vitalie în interesele „AQUABUR-S" S.R.L împotriva „TEHNOCITY INVEST" S.R.L privind încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 25 septembrie 2023, avocatul Eremia Vitalie în interesele „AQUABUR-S" S.R.L a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20 septembrie 2023.

Ulterior la 09 februarie 2024 a depus apelul motivat în care a indicat că instanța la emiterea hotărârii în 20 septembrie 2023 nu a ținut cont de constatările Colegiului Civil, Comercial şi contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, nr. 2ac-405/21 din 17 noiembrie 2021, care specifică în mod cert că între părțile litigante a fost semnat Procesul-Verbal de recepție a lucrărilor la 05.05.2020, fila dosarului nr. 16. Astfel, instanța de Judecată nu putea concluziona că între părți nu a fost semnat un Proces-Verbal de recepție a lucrărilor, concluzia nominalizată fiind contrară materialelor dosarului.

Menționează că concluzia expusă de către instanța de Judecată la pct. 36 din Hotărârea nr. 2c-18/22 din 20 septembrie 2023, este contradictorie, ori în bază la care criterii s-a stabilit că procesul-verbal din 05 mai 2020 este un deviz de cheltuieli, dacă actul nominalizat poartă denumirea de proces-verbal, fiind indicate lucrările efectuate, costul acestor lucrări. La fel, devizul local este anexat la materialele dosarului, parte componentă a contractului de antrepriză, iar din analiza actelor se atestă că între acesta există diferențe care nu permit asimilarea Procesului-Verbal cu Devizul local. Un alt aspect, care a fost omis de instanța de judecată ține de pct. 5.7 din contractul de antrepriză, care prevede că în caz că procesul-verbal de recepție a lucrărilor nu este semnat, se va considera că lucrările sunt acceptate tacit, după 3 zile din data înștiințării beneficiarului, cu obligația de plată a lucrărilor executate. În contextul în care instanța de judecată a ajuns la concluzia că actul din 05 mai 2020 nu poate fi apreciat ca proces-verbal de recepție a lucrărilor, intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST", oricum avea obligația de plată a lucrărilor efectuate, prin efectul pct. 5.7 din contractul de antrepriză.

Subliniază că pe parcursul examinării cauzei, intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST", a recunoscut efectuarea lucrărilor şi s-a recunoscut emiterea facturii fiscale, fapt ce denotă că, nu poate fi reținut de instanță, or, în lipsa unui proces-verbal de recepție a lucrărilor, lucrările nu pot fi considerate recepționate. Efectiv, din momentul semnării facturii fiscale, este cert faptul că lucrarea efectuată de către apelant a fost recepționată de către partea intimată şi urmează a fi achitat prețul lucrărilor realizate.

Un alt detaliu pe care îl consideră ca fiind eronat apreciat de instanță ține de Cărăuş Igor, care nu are tangență cu apelantul, dar care a acționat în numele S.R.L „TEHNOCITY INVEST", iar administratorul intimatului nu a prezentat nici o probă că Cărăuș Igor a acționat fără a fi împuternicit în acest sens, ori până la proba contrarie se prezumă că ultimul a acționat în interesele S.R.L „TEHNOCITY INVEST", pe marginea recepționării lucrărilor îndeplinite de către apelant. La fel, intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST", nu a prezentat nici o probă precum că Caraus Igor nu a fost salariatul intimatului. Circumstanța nominalizată nu este cea mai relevantă, în lumina faptului că intimatul a recunoscut efectuarea lucrărilor şi a efectuat achitarea acestora, achitarea fiind efectuată cu încălcarea condiţiilor contractuale.

Indică că la pct.43 din hotărârea contestată, instanța menționează că prețul lucrărilor efectuate de compania apelantă a fost achitat, însă achitarea acestora a avut loc nu în condițiile contractului de antrepriză. După cum denotă materialele dosarului, ultima achitare a avut loc la examinarea cauzei în instanță, fapt ce denotă, în mod repetat nerespectarea termenilor de plată a prețului contractului.

Constatările pe marginea recepționării lucrărilor, vin în contradicție cu condițiile contractului de antrepriză semnat între părțile litigante, şi anume, pe latura că indiferent de semnarea procesului-verbal de recepție a lucrărilor, survine obligația de plată pentru lucrările efectuate

Notează că naşterea dreptului la calcularea penalităților contractuale rezidă în nerespectarea termenilor de achitare a sumelor conform contractului de antrepriză. Reieșind din materialele dosarului, se atestă în mod cert că, intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST", a admis încălcarea condiţiilor contractului de antrepriză, şi anume pct. 3.1, ordinea de achitare, beneficiarul s-a obligat să efectueze achitarea lucrărilor după cum urmează: 50 % din valoarea contractului se va achita în termen de 3 zile de la momentul semnării contractului, 30 % din valoarea contractului se va achita în termen de 3 zile din momentul pompării apei cu pompa antreprenorului şi 20 % din valoarea contractului se va achita în 3 zile lucrătoare din momentul finisării lucrărilor şi semnarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor. Plățile efectuate de către intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST" denotă faptul că condițiile pct. 3.1 constituia suma de 37 098,40 lei, care a fost achitată pe parcursul examinării cauzei, fapt ce denotă că intimatul a recepționat lucrările. Având în vedere faptul că obligațiile rezultate dintre părțile litigante poartă un caracter reciproc încălcarea condiţiilor de executare a obligațiilor, demarează consecință juridică sub formă de penalitate contractuală, care just urmează a fi încasată de către partea apelantă.

Precizează că pe tot parcursul examinării cauzei partea intimată nu a prezentat nici o probă prin care ar justifica efectuarea plăților cu întârziere, iar în aceste condiții calcularea penalităților contractuale este justificată, dat fiindcă instanța dând o apreciere neîntemeiată circumstanțelor cauzei, la adoptarea soluției contestate. Declanșarea mecanismului de încasare a penalității contractuale este determinată în primul rând de respectarea termenilor de plată, în condițiile pct. 3.1 a contractului de antrepriză. Este cert faptul că intimatul nu a respectat condițiile de plată, ori chiar la momentul achitării ratei inițiale, acesta a fost achitată parțial şi ulterior, termenului indicat în contract. Conchide că instanța de Judecată a omis circumstanța nominalizată, ori penalitatea contractuală a fost calculată nu doar pentru sumele achitate dună finisarea lucrărilor dar si pentru cele inițiale.

Relevă că la cererea de chemare în judecată au fost anexate toată plățile care au fost efectuate de către intimat şi data când au fost efectuate, iar instanța sub nici o formă nu putea respinge solicitarea de încasare a penalităților contractuale.

Consideră că instanța a dat o apreciere eronată faptului că, intimatul S.R.L „TEHNOCITY INVEST", a fost lipsit de posibilitatea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, ori din momentul când S.R.L „TEHNOCITY INVEST" a contestat în ordine de apel Hotărârea din 16 noiembrie 2020, intimatul dispunea de toate prerogativele pentru a soluționa oricare neînțelegere apărută între părți, fapt ce nu s-a produs, iar acest fapt nu poate fi tratat în favoarea intimatului.

Este de menționat că procedura prealabilă a fost soluționată, notificarea de plată fiind expediată la sediul intimatului, condițiile Codului Civil național, indicând că nerecepționarea

corespondenței la sediul persoanei juridice se va aprecia ca o notificare efectivă, persoana juridică având responsabilitatea absolută de a informa despre orice schimbare de sediu, toate persoanele interesate. La fel, la examinarea cauzei, intimatul nu a prezentat nici o probă că lucrarea efectuată, nu poate fi utilizată de către beneficiar sau că nu este exploatată datorită lipsei Procesului-verbal.

Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Hînceşti, (sediul Ialoveni), cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului S.R.L „Aquabur-S", avocatul Vitalie Eremia a susținut apelul și a solicitat să fie admis din motivele invocate.

Reprezentantul intimatului S.R.L „TEHNOCITY INVEST" a solicitat respingerea apelului declarat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Audiind participanții la proces, studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform prevederilor art.117 alin.(1) CPC, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului.

Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate

suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.9 alin.(1) și (2) din Codul civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

(2) Drepturile şi obligațiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligații;

d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art.10 al.(1) Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. (2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

În conformitate cu art.774 alin.(1) din Codul Civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin.(1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În temeiul art.776 din Codul civil, obligațiile se nasc din ***contract***, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art.858 alin.(1)-(2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art.1352 Codul civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea şi să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât şi obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Conform art.901 alin.(1) din Codul civil, **a**tunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) ***să ceară executarea silită a obligației;***

b) să suspende executarea obligației corelative;

c) să reducă obligația sa corelativă;

d) să recurgă la rezoluțiunea contractului;

e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;

f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În corespundere cu art.912 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

Potrivit art.947 alin.(1)-(3) din Codul civil, ***clauza penală*** este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că la data de 06.04.2020 între „AQUABUR-S" S.R.L în calitate de antreprenor/executant al lucrărilor și „TEHNOCITY INVEST" S.R.L , în calitate de beneficiar al lucrărilor, a fost semnat contractul de antrepriză nr.2 aps 06/04, potrivit căruia „AQUABUR-S" S.R.L s-a angajat să efectueze lucrări de forare a sondei arteziene în beneficiul „TEHNOCITY INVEST" S.R.L , în condițiile specificate în contractul de antrepriză din 06.04.2020. Efectuarea lucrărilor contractuale s-a stabilit în baza Anexei nr.1 (deviz de cheltuieli) parte integrantă a contractului de antrepriză.

Conform contractului de antrepriză nr.2 aps 06/04 din 06.04.2020, la „obiectul contractului" pct.1.1. antreprenorul se obligă la cererea beneficiarului să execute, forarea sondei arteziene în s.Ruseștii Noi, r-nul Ialoveni; pct.1.2. antreprenorul se obligă să execute, la cererea beneficiarului totalitatea de lucrări de foraj și montaj prevăzut în anexa nr.1 (deviz de cheltuieli) la prezentul contract, necesare finisării și transmiterii în exploatare a sondei arteziene în conformitate cu proiectul, normativele, standardele și prescripțiile tehnice în vigoare, iar beneficiarul se obligă să recepționeze lucrările și să le achite; pct.1.3. antreprenorul va asigura utilajul, materialele și forța de muncă, pentru lucrări necesare pentru executarea lucrărilor de foraj ce fac obiect al prezentului contract; pct.1.4. volumul total al lucrărilor executate de antreprenor se v-a stabili de facto la finele executării lucrărilor în baza Actului de recepție finală a lucrărilor executate (Proces-verbal de recepție finală). (f.d.12)

În conformitate cu pct.5.2., termenii de executare a obiectului prezentului contract este 30.04.2020 cu condiția respectării de către beneficiar a pct.4.3.3., din prezentul contract. (f.d.13)

Potrivit pct. 5.5. al contractului de antrepriză, recepționarea lucrărilor v-a fi confirmată prin Procesul-verbal de recepție a lucrărilor semnat de către părți, cu indicarea tuturor aspectelor de calitate, cantitate, valoare, obiecții, alte aspecte necesare. În caz dacă în acest Act nu vor vi indicate obiecții referitor la vicii evidente de calitate și cantitate a lucrărilor, Beneficiarul este decăzut de dreptul a invoca ulterior aceste vicii. (f.d.13,verso)

La data de 05 mai 2020 a fost întocmit procesul-verbal de forare a sondei arteziene, valoarea de deviz-157 098,40 lei în care sunt reflectate următoarele: denumirea lucrării și cheltuielile, cantitatea conform datelor de proiect și valoarea de deviz, lei pe unitate de măsură și total, fiind semnat de antreprenor și beneficiar. (f.d.16)

Invocând că după semnarea actului de recepție finală a lucrărilor din 05.05.2020, beneficiarul „TEHNOCITY INVEST" S.R.L a admis încălcarea prevederilor pct. 3.1, prin neachitarea a 20% din valoarea lucrărilor în termen de 3 zile din data semnării procesului-

verbal de recepție a înregistrat o restanță la plata lucrărilor efectuate în mărime de 37 098,40 lei, ori în situația din 05.06.2020, beneficiarul a achitat doar suma de 120 000 lei, valoarea lucrărilor conform actului de recepție fiind de 157 098,40 lei. În vederea respectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului, la 11.06.2020 a expediat în adresa pârâtului o somație, prin care s-a solicitat încasarea datoriilor acumulate.

La data de 15.06.2020, OP Ruseștii Noi a aplicat pe adeverința f-20, informând expeditorul despre imposibilitatea livrării corespondenței, în legătură cu necunoașterea destinatarului, iar corespondența a fost restituită la 10.07.2020.

Având în vedere că au fost epuizate toate căile legale de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, la 23 iulie 2020, „AQUABUR-S" S.R.L s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „TEHNOCITY INVEST" S.R.L prin care a solicitat încasarea datoriei restante pentru executarea lucrărilor de forare a sondei arteziene, a penalității contractuale.

Ulterior, la data de 04 noiembrie 2020, reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune potrivit art.60 alin.(2), (3) CPC, indicând că pârâtul a achitat datoria de bază în mărime de 37 098, 40 lei, pretenție la care renunță și a solicitat de a încasa din contul pârâtului penalitatea contractuală care constituie suma de 13 433,65 lei, cheltuielile de judecată taxei de stat în sumă de 1 286,78 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 3 995,50 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia netemeiniciei acțiunii, respingând-o ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 25 septembrie 2023, avocatul Eremia Vitalie în interesele „AQUABUR-S" S.R.L a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20 septembrie 2023.

Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, rejudecând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră hotărârea instanței de fond întemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea deplină a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În acest sens, Colegiul învederează că „AQUABUR-S" S.R.L pretinde executarea obligației de către „TEHNOCITY INVEST" S.R.L, rezultate din contractul de antrepriză nr.2 aps 06/04 din 06.04.2020.

Având în vedere faptul că „TEHNOCITY INVEST" S.R.L și-a onorat cu întârziere obligațiunile asumate în contractul de antrepriză, achitând datoria în sumă de 20 000 lei la 20.07.2020, conform ordinului de plată nr.540 (f.d.24), iar conform ordinului de plată nr.624 din 23.09.2020 a achitat datoria în mărime de 17 098,40 lei (f.d.25), prin acțiunea înaintată în sumă de 20 000 lei a solicitat încasarea din contul pârâtului a penalității contractuale, care constituie suma de 13 433,65 lei.

Conform art.934 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

Potrivit art.947 alin.(1)-(3) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

(5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată.

Colegiul civil notează că aplicarea clauzei penale presupune doar neexecutarea unei obligații principale din partea debitorului, iar existența cât și întinderea prejudiciului nu necesită a fi dovedite, creditorul urmând să dovedească numai existența obligației contractuale și faptul că aceasta nu a fost executată.

Colegiul reține că prevederile pct.9.1 al contractului de antrepriză nr.2aps 06/04 din 06.04.2020, chestiunile apărute în legătură cu executarea și/sau interpretarea prezentului Contract vor fi soluționate amiabil, timp de 15 zile calendaristice de la expedierea notificării respective. Mai mult, în pct.11.2 al Contractului sus menționat, este vizat că orice corespondență ce vizează esența prezentului contract, se va considera expediată sau înmânată, dacă a fost expediată prin poștă recomandată, cu aviz de recepție, sau a fost recepționată personal, contra semnătură de către destinatar sau reprezentantul legal împuternicit al acestuia sau prin poșta electronică validă și indicată de părți în prezentul contract.

Potrivit suportului probatoriu nu se atestă careva probe care ar confirma că „TEHNOCITY INVEST" S.R.L a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă. Or, somația expediată prin poșta recomandată în adresa pârâtului, nu a fost recepționată de ultimul, iar prin poșta electronică validă și indicată de părți în prezentul contract nu s-a expediat somația, astfel, pârâtul a fost lipsit de posibilitatea de a soluționa conflictul anterior adresării reclamantului în instanța de judecată.

Având în vedere că condițiile contractuale nu au fost respectate și anume pct.9.1 al contractului de antrepriză nr.2aps 06/04, nefiind soluționat litigiul amiabil în decurs de 15 zile, precum și circumstanțele de fapt constatate, se prezumă că „TEHNOCITY INVEST" S.R.L, este exonerat de la plata penalității solicitate de către „AQUABUR-S" S.R.L , or acesta din urmă nu a demonstrat vinovăția primului în neexecutarea în termen a contractului de antrepriză nr.2aps 06/04 din 06.04.2020.

Din conținutul acțiunilor concludente ale părților și natura juridică a pretinselor raporturi litigioase, Colegiul deduce că instanța de fond întemeiat a respins pretenția privind încasarea penalității în mărime de 13 433,65 lei.

Cât privește pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul consideră că corect a fost respinsă, deoarece este subsecventă pretenției principale.

În consecință, Colegiul conchide că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței.

Totodată, Colegiul ține să remarce că apelantul utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Mai mult, CEDO reține că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61,). Instanțele trebuie

să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Față de cele ce preced, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****

Se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 septembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată intentată de S.R.L „Aquabur-S" către "Tehnocity Invest" S.R.L privind încasarea penalității.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval

Dosarul:nr.2ac-702/23 Judecătorul:
Corina Albu
2-20086175-02-2ac-11122023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

14 noiembrie 2024 mun.
Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina

Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei

Cașcaval

Grefier Irina

Pîntea

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare

în judecată depusă de S.R.L „Aquabur-S” către ”Tehnocity Invest” S.R.L privind încasarea penalității.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****

Se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 septembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată intentată de S.R.L „Aquabur-S” către ”Tehnocity Invest” S.R.L privind încasarea penalității.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval